

Bryssel den 19 januari 2022
(OR. en)

5461/22

SOC 35
EMPL 27
ECOFIN 50
EDUC 19

I/A-PUNKTSNOT

från:	Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)/rådet
Ärende:	Europeiska planeringsterminen 2022 Rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet – Godkännande av bidraget om sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna

I. INLEDNING

Den 24 november 2021 lade kommissionen fram det ekonomiska höstpaketet, som innehåller den årliga översikten över hållbar tillväxt, rapporten om förvarningsmekanismen och utkastet till gemensam sysselsättningsrapport. Liksom föregående år omfattade paketet även ett utkast till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som syftar till en bättre integrering av euroområdesaspekterna och de nationella aspekterna av EU:s ekonomiska styrning.

II. REKOMMENDATIONEN FÖR EUROOMRÅDET

Kommittéernas ordförande (sysselsättningskommittén, kommittén för socialt skydd och kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen) samarbetade för att kunna lägga fram ett gemensamt bidrag. Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd höll därför ett gemensamt möte den 7 december 2021 för att analysera och diskutera rekommendationens sysselsättningsaspekter och sociala aspekter.

Sysselsättningsaspekterna och de sociala aspekterna av rekommendationen för euroområdet finns i **rekommendation 2 och skäl 12**. Kommittéerna diskuterade dessa delar och enades om några ändringar i kommissionens text. Ordförandena för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd lade fram dessa ändringar för kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen (telekonferens den 9 december 2021). Kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen samtyckte till ändringarna.

Ändringar i bilagan i förhållande till kommissionens förslag (dok. 14146/21) är markerade med **fetstil** och strykningar med [...].

Den bifogade texten motsvarar de ändringar som man har kommit överens om i kommittén för ekonomisk politik/euroområdeskonstellationen, dock endast med avseende på de delar som faller inom befogenheten för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) (rekommendation 2 och skäl 12). Övriga delar av texten diskuteras nu inom Ekofin, där den kan komma att ändras ytterligare.

III. SLUTSATSER

Coreper uppmanas att rekommendera rådet att godkänna sysselsättningsaspekterna och de socialpolitiska aspekterna av rekommendationen för euroområdet, som bifogas denna not.

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om den ekonomiska politiken i euroområdet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 136 jämförd med artikel 121.2,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av Ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Efter en mycket djup konjunktur nedgång 2020 upplever euroområdet ekonomi nu en stark och snabb återhämtning. Andra kvartalet 2021 överträffade BNP-tillväxten förväntningarna och euroområdet BNP kommer enligt den ekonomiska höstprognosen 2021 att växa med 5,0 % år 2021. Euroområdets ekonomi ser ut att återgå till samma BNP-nivå som före krisen sista kvartalet 2021. Sju euroländer hade redan andra kvartalet 2021 återgått till samma BNP-nivå som före krisen. Euroområdets årliga BNP beräknas växa med 4,3 % 2022. BNP-tillväxten drivs främst av den inhemska efterfrågan sedan restriktionerna lättat i samband med vaccininsatserna, läget på arbetsmarknaden gradvis förbättrats, det extra sparande som ackumulerats under nedstängningsperioderna börjat spenderas och en stark investeringsökning fått draghjälp av gynnsamma finansieringsvillkor och det politiska stödet från NextGenerationEU. Medlemsstaterna i euroområdet har följt rekommendationen att agera enskilt och tillsammans inom Eurogruppen för att bedriva en politik som stöder återhämtningen från covid-19-krisen. Osäkerheten och riskerna är betydande även framöver, bland annat vad gäller pandemins utveckling både i och utanför EU.
- (2) Samtidigt som den inhemska efterfrågan ökade kraftigt uppstod under året restriktioner på utbudssidan i form av bland annat brist på insatsvaror och logistikstörningar. Arbetskrafts- och kompetensbrist är dessutom ett växande problem i vissa sektorer och medlemsstater. Efter att under flera år varit mycket låg har inflationen i euroområdet stigit sedan början av 2021 till följd av i synnerhet kraftigt stigande energipriser och flaskhalsar på utbudssidan, vilket tyder på att det är ett övergående fenomen som har att göra med anpassningsprocessen efter nedstängningarna. Inflationen i euroområdet på 3,4 % i september 2021 var den högsta på tio år.

- (3) Under 2021 har EU:s återhämtningsstrategi varit inriktad på att sjösätta NextGenerationEU och dess största instrument, faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF)³. I mitten av november 2021 hade rådet antagit 22 medlemsstaters, däribland 18 euroländers, återhämtnings- och resiliensplaner efter att dessa fått ett positivt omdöme av kommissionen. Under de närmaste åren kommer det effektiva genomförandet av reformer och investeringar under RRF att ha en djupgående positiv inverkan på euroekonomiernas funktionssätt. Genom den fördelningsnyckel som används kommer ett effektivt genomförande av faciliteten att främja en uppåtriktad ekonomisk och social konvergens mellan medlemsstaterna i euroområdet. RRF har även stärkt förtroendet och bidrar till att stödja tillväxt och makrofinansiell stabilitet, vilket skapar balans i policymixen och kompletterar Europeiska centralbankens (ECB) åtgärder. Förutom att stötta återhämtningen är syftet med RRF även att omvandla medlemsstaternas ekonomier strukturellt för att bland annat förverkliga den gröna och den digitala omställningen. Syftet med att genomföra koherenta investeringar och reformer under RRF och samtidigt utnyttja de sammanhållningspolitiska fonderna är att stärka euroområdets motståndskraft mot framtida chocker och att varaktigt öka den potentiella produktionen, stötta sysselsättningen och ta itu med sociala utmaningar. Unionens emissioner av eurodenominerade obligationer för att finansiera RRF kommer att bidra till djupa och likvida kapitalmarknader i Europa och bidra till att stärka euron som internationell valuta. Emissionerna av gröna obligationer under NextGenerationEU kommer att bidra ytterligare till att främja hållbara investeringar.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens, EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.

- (4) Genomförandet av de reformer och investeringar som ingår i återhämtnings- och resiliensplanerna kommer att leda till utbetalning av RRF-stöd och effektivt bidra till uppnåendet av euroområdet politiska prioriteringar, däribland rådets rekommendationer om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴. Det handlar bland annat om att stärka nationella institutionella ramverk, stödja offentliga investeringar av hög kvalitet, samt politiska åtgärder för att främja social sammanhållning och en rättvis grön och digital omställning. Detta bör bidra till att säkerställa en hållbar och inkluderande återhämtning, hålla uppe tillväxtpotentialen och stärka motståndskraften. Detta ligger helt i linje med den årliga översikten över hållbar tillväxt och de fyra dimensionerna av konkurrenskraftig hållbarhet: miljöhållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet⁵.
- (5) Ekonomiska åtgärder som varit lämpligt stödjande och ömsesidigt förstärkande har på ett effektivt sätt stabiliserat de makroekonomiska förhållandena och begränsat effekterna på arbetsmarknadsutfallen, vilket minskat riskerna för bestående negativa effekter och främjat en snabb ekonomisk återhämtning. En samstämmig mix av penning- och finanspolitiska åtgärder, parallellt med strukturreformer och åtgärder för att upprätthålla den finansiella stabiliteten, kommer även framöver vara helt nödvändig för att euroområdet ska fungera väl, samtidigt som medlemsstaternas och institutionernas respektive ansvarsområden enligt fördraget till fullo måste respekteras.

⁴ Rådets rekommendation av den 13 juli 2021 om den ekonomiska politiken i euroområdet, EUT C 283, 15.7.2021, s. 1.

⁵ Årlig översikt över hållbar tillväxt 2022, COM(2021)740.

- (6) ECB:s penningpolitiska åtgärder syftar till att säkerställa att olika finansmarknadssegment fungerar väl och att hålla de penningpolitiska transmissionskanalerna intakta, samt ytterst att slå vakt om prisstabiliteten på medellång sikt. I juli 2021 offentliggjorde ECB sin nya penningpolitiska strategi. Den nya strategin innehåller ett symmetriskt inflationsmål på 2 % på medellång sikt. ECB-rådet bekräftade även att dess viktigaste penningpolitiska verktyg fortsätter att vara ECB:s styrräntor. I oktober 2021 inledde ECB en tvåårig utredning om en digital euro. Skapandet av en digital euro förutsätter ett ingripande av unionslagstiftarna på grundval av artikel 133 i EUF-fördraget. Utgivningen av en sådan digital centralbanksvaluta skulle bland annat kunna säkra fortsatt tillgång till offentliga pengar i digital form, stödja digitaliseringen av den europeiska ekonomin och aktivt uppmuntra innovation inom massbetalningar⁶. Det skulle dessutom bidra till att stärka eurons internationella roll och Europas öppna strategiska oberoende.
- (7) Den 19 oktober 2021 återupptog kommissionen debatten om översynen av den ekonomiska styrningen för att bygga upp ett brett samförstånd om hur ramverket kan göras effektivare och mer transparent, makroekonomiska obalanser tacklas och finanspolitiska utmaningar hanteras på ett sätt som främjar omställningen och tillväxten och som tar hänsyn till lärdomarna från covid-19-krisen.

⁶ Se ECB:s rapport från oktober 2020, *Report on a digital euro*, som kan laddas ned från: https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf.

- (8) Det offentliga underskottet i euroområdet som helhet beräknas uppgå till 7,1 % av BNP 2021, men sjunka till 3,9 % 2022. Finanspolitikens inriktning i euroområdet på grundval av de nationella budgetarna och EU-budgeten förväntas vara fortsatt stödjande under 2021 och 2022 (1¾ % respektive 1 % av BNP). Under 2022 kommer både nationellt finansierade och EU-finansierade offentliga investeringar att bidra till denna stödjande inriktning. Från och med november 2021 kommer de 18 nationella återhämtnings- och resiliensplaner i euroområdet som rådet hittills har godkänt att ge omfattande ekonomiskt stöd till medlemsstater i euroområdet på upp till 262 miljarder euro i bidrag och 139 miljarder euro i lån under perioden fram till 2026. Att medlemsstaternas finanspolitik samordnas med full respekt för stabilitets- och tillväxtpakten är avgörande för en effektiv hantering av covid-19-chocken, för en hållbar återhämtning och för att Ekonomiska och monetära unionen (EMU) ska fungera väl. Den allmänna undantagsklausulen kommer att vara aktiverad även 2022 men förväntas avaktiveras från och med 2023. I takt med att den ekonomiska återhämtningen får fäste ändrar finanspolitiken inriktning från tillfälliga krisåtgärder till riktade åtgärder för att stödja återhämtningen. Ökningen av offentliga skuldkvoter (från 85,5 % av BNP år 2019 till 100 % av BNP år 2021) beror på de kombinerade effekterna av minskad produktion och den politiska respons som var nödvändig för att hantera den mycket kraftiga covid-19-chocken. Eftersom vissa medlemsstater i euroområdet hade höga skuldkvoter redan före denna chock kommer en gradvis, kontinuerlig och tillväxtvänlig skuldminskning att vara ett politiskt mål i en stor del av euroområdet.

- (9) Det framstår i detta sammanhang som särskilt relevant att förbättra de offentliga finansernas sammansättning genom att bland annat främja investeringar, budgetåtgärdernas kvalitet och säkerställa hållbara offentliga finanser på längre sikt, även med tanke på klimatförändringarna och den gröna och den digitala omställningen. Grön budgetering, utgiftsöversyner, välfungerande system för förvaltning av offentliga investeringar och effektiva regelverk för offentlig upphandling kan skapa finanspolitiskt utrymme för ytterligare offentliga investeringar. Reformen för en effektivare och mer rättvis inkomstpolitik har blivit ännu viktigare till följd av covid-19-krisen. Det finns fortfarande utrymme att göra skattesystemen i euroområdet mer tillväxt- och miljövänliga, inte minst genom att **åtgärda snedvridningar och** minska den i de flesta euromedlemsstater fortfarande höga skattekillen på arbete. Åtgärder mot aggressiv skatteplanering, skatteundandragande och skatteflykt kan göra skattesystemen effektivare och rättvisare, samtidigt som de stöder återhämtningen och ger ökade inkomster. Globaliseringen har gjort det nödvändigt att anpassa skattereglerna till en alltmer digitaliserad ekonomi. En överenskommelse om en reform av den globala beskattningen för att hantera utmaningar på skatteområdet som är en följd av ekonomins digitalisering och begränsa skadlig skattekonkurrens har nåtts inom OECD/G20:s inkluderande ramverk mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS).

- (10) Den snabba och kraftfulla politiska responsen på nationell nivå och EU-nivå, bland annat genom NextGenerationEU, har varit effektiv när det gäller att mildra krisens effekter på hushåll och företag. Tack vare detta samordnade agerande har skillnaderna ökat i mindre utsträckning än väntat och de bestående negativa effekterna har blivit lindrigare. Politiskt stöd i form av till exempel system för korttidsarbete och andra åtgärder för att bevara arbetstillfällena har bidragit till att företag kunnat fortsätta sin verksamhet under hela krisen och har begränsat ökningen av arbetslösheten och minskningen av disponibel inkomst. Även om antalet företag som hamnar på obestånd nu ökar har det varit begränsat under 2021, trots att stödåtgärderna gradvis har dragits tillbaka. Även arbetsmarknadsläget börjar gradvis förbättras, **med** en sysselsättnings**grad** som är tillbaka på 72,1 % andra kvartalet 2021, vilket kan jämföras med den högsta nivån före covid-19 på 72,9 % fjärde kvartalet 2019. Att utnyttjandet av digital teknik accelererade under krisen kan ha en positiv inverkan på produktiviteten om detta utnyttjande kvarstår på sikt. Samtidigt har covid-19-krisen fått mycket stora geografiska, sektoriella och fördelningsmässiga konsekvenser som kommer att kräva omfördelningar både inom och mellan länder och sektorer och innebära betydande övergångskostnader för arbetstagare och företag.

- (11) Trots att ökningen av konkurser hittills har varit begränsad har många företag en svagare balansräkning till följd av pandemin, vilket kan begränsa deras förmåga att finansiera investeringsprojekt på kort sikt och ha en negativ inverkan på deras återbetalningsförmåga. I takt med att återhämtningen får fäste bör stödet gradvis fasas ut och bli mer riktat. Ett mindre utnyttjande av skuldinstrument skulle begränsa eventalförpliktelserna och bidra till att bevara företagens investeringskapacitet. Att dra tillbaka de politiska stödåtgärderna vid rätt tidpunkt är en balansgång mellan att å ena sidan stödja investeringar och sysselsättning och undvika att livskraftiga företag går omkull, och å andra sidan inte förhindra att företag som inte är livskraftiga försvinner under ordnade former på medellång sikt. Det är i detta sammanhang mycket viktigt att förbättra företagens tillgång till finansiering, stärka deras balansräkningar och effektivisera insolvensreglerna. Det finns stora skillnader mellan de nationella insolvenssystemen i euroområdet och det krävs kapacitetshöjande åtgärder för att främja en effektiv hantering och rättslig behandling. Förbättrade insolvensregler kan även bidra till att stärka balansräkningarna inom banksektorn och därmed ha en positiv inverkan på kreditgivningen. Direktivet om rekonstruktion och insolvens⁷, som syftar till att införa miniminormer i medlemsstaterna för förebyggande rekonstruktion och skuldavskrivning för entreprenörer, måste införlivas i nationell lagstiftning senast den 17 juli 2022. Integreringen av EU:s kapitalmarknader är dessutom avgörande för att företagen ska få tillgång till alternativa finansieringskällor som ett komplement till banklån. Framsteg med kapitalmarknadsunionen⁸ kan förbättra tillgången till finansiering för företag i euroområdet, mobilisera långsiktiga investeringar i grön, ny teknik och infrastruktur, främja aktieinvesteringar och undanröja gränsöverskridande hinder för investeringar, bland annat genom att harmonisera vissa aspekter av materiell rätt om insolvensförfaranden.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023 av den 20 juni 2019 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud och om åtgärder för att göra förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning effektivare samt om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 (Rekonstruktions- och insolvensdirektiv), EUT L 172, 26.6.2019, s. 18.

⁸ Vid eurotoppmötet den 25 juni 2021 framhöll EU-ländernas ledare sitt politiska stöd för kapitalmarknadsunionen (KMU) och efterlyste ett snabbt genomförande av KMU-handlingsplanen.

- (12) Även om sysselsättningen återhämtar sig snabbt kommer krisen och den starka satsningen på miljöanpassning av ekonomin **och en snabbare digitalisering** att få bestående effekter för vissa sektorer och kategorier av arbetstagare och regioner. **Särskilt ungdomar har påverkats, samt lågutbildade och personer med invandrarbakgrund.** De nya arbetstillfällen som skapas kan skilja sig från de arbetstillfällen som har försvunnit på grund av krisen. **Vissa grupper, däribland kvinnor, möter fortfarande strukturella utmaningar i fråga om integrering på arbetsmarknaden.** Flaskhalsar i försörjningskedjor **och kraftigt stigande energipriser** kan bromsa återhämtningen av sysselsättningen inom vissa sektorer. Politiska åtgärder som underlättar övergångar och återinträde på arbetsmarknaden kommer därför att vara avgörande för att stödja anpassningen och mildra de sociala konsekvenserna, inte minst i samband med den dubbla omställningen. Kommissionen lade fram en rekommendation om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease)⁹, i vilken medlemsstaterna uppmanades att ta fram enhetliga åtgärdspaket som kombinerar åtgärder för att komma till rätta med bristen på kvalificerad arbetskraft och hjälpa enskilda att framgångsrikt klara av den gröna och den digitala omställningen. Dessa paket skulle bestå av tre delar: i) tidsbegränsade och noggrant utformade anställnings- och övergångsincitament och stöd till entreprenörskap, ii) kompetenshöjnings- och omskolningsmöjligheter som svarar mot arbetsmarknadens behov, och iii) förstärkt stöd från arbetsförmedlingar. Det sociala skyddet spelar samtidigt en avgörande roll för euroområdet sammanhållning efter folkhälsokrisen och den ekonomiska krisen, samt för att säkerställa rättvisa i samband med den dubbla omställningen.

⁹ Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder) (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).

Den europeiska pelaren för sociala rättigheter¹⁰ är fortfarande en kompass för sysselsättning, kompetens och socialpolitiska åtgärder som främjar ekonomisk och social konvergens uppåt och bättre arbets- och levnadsvillkor i medlemsstaterna. I handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som antogs i mars 2021, fastställs tre överordnade EU-mål för i) sysselsättning, ii) vuxenutbildning, och iii) fattigdomsminskning fram till 2030¹¹, till vilka de politiska åtgärder som rekommenderas nedan kommer att bidra. Målen välkomnades av EU:s ledare vid det sociala toppmötet i Porto den 8 maj 2021 och vid Europeiska rådets möte den 24–25 juni 2021.

- (13) Medlemsstaterna har utformat ambitiösa reform- och investeringsplaner med finansiellt och politiskt stöd från RRF, och genomförandet av RRF är avgörande. Att förbättra kvaliteten på institutionerna, i synnerhet genom att öka den administrativa kapaciteten, kommer att vara avgörande för att säkerställa att medlen kommer till användning snabbt och samtidigt undvika att de överlappar eller kolliderar med andra EU-instrument. Medlemsstaterna kan förbättra ramvillkoren för privata investeringar genom att förbättra företagsklimatet. Att skydda och stärka motståndskraftiga försörjningskedjor på den inre marknaden genom att upptäcka och åtgärda brister och flaskhalsar på utbudssidan kommer, tillsammans med öppna marknader, standardkonvergens, ökad diversifiering, cirkularitet och resurseffektivitet, att vara avgörande för att säkerställa en väl fungerande inre marknad. Rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet av den 13 juli 2021, som efterlyser ytterligare integrering av den inre marknaden för varor och tjänster, inbegripet den digitala inre marknaden, genom undanröjande av onödiga begränsningar, bättre marknadsövervakning och säkerställande av tillräcklig administrativ kapacitet, är fortfarande relevant.

¹⁰ Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, EUT C 428, 13.12.2017, s. 10.

¹¹ EU förband sig att uppnå följande övergripande EU-mål senast 2030: Minst 78 % av befolkningen i åldern 20–64 år bör vara i sysselsättning. Minst 60 % av alla i åldern 25–64 år bör delta i utbildningsaktiviteter varje år. Antalet personer som riskerar att hamna i fattigdom eller socialt utanförskap bör minska med minst 15 miljoner jämfört med 2019.

- (14) Tack vare tidigare reformer har banksektorn överlag visat sig ha god motståndskraft i ett läge med allvarlig ekonomisk stress. Det omfattande politiska stödet när krisen var som mest akut och den starka återhämtning som noterats under 2021 har hittills dämpat oron för svagare balansräkningar inom företagssektorn. Bankerna i euroområdet kan emellertid ändå märka av en viss försämring av tillgångskvaliteten. Att övervaka risker i rätt tid, ha proaktiva kontakter med låntagare och aktivt hantera nödlidande lån är viktigt för att bankerna även framöver ska kunna finansiera den ekonomiska återhämtningen.
- (15) Euroområdets ekonomiska storlek och grad av integration har, i likhet med de åtgärder som vidtagits för att hantera krisen, varit stabiliserande faktorer globalt under hela covid-19-krisen. Med tanke på hur sammanlänkade ekonomierna är kommer medlemsstaterna i euroområdet under de närmaste åren behöva realisera de investeringar och reformer som man kommit överens om för att komma starkare ur krisen, men samtidigt fördjupa euroområdets institutionella struktur ytterligare för att öka dess motståndskraft mot framtida chocker och få en starkare position globalt. Den ekonomiska och finansiella utvecklingen i utvecklade ekonomier och tillväxtekonomier har via olika kanaler en direkt inverkan på euroområdet – genom hälso- och vaccinationsstrategier, penningpolitik, finansiella flöden, globala värdekedjor och handel. De restriktioner i globala försörjningskedjor som uppstod när återhämtningen kommit igång är ännu ett bevis för att ekonomierna blir alltmer sammanlänkade globalt. Samtidigt fortsatte bytesbalansöverskottet i euroområdet att minska gradvis till en nivå som låg i linje med fundamenta. Att stärka eurons internationella roll, som varit i stort sett stabil de senaste åren, bland annat genom att utveckla en digital euro, skulle kunna öka euroområdets och unionens ekonomiska och finansiella autonomi och förbättra den globala finansiella stabiliteten.

- (16) Det är fortfarande mycket viktigt att EMU fördjupas. Bankunionen och kapitalmarknadsunionen är ömsesidigt förstärkande projekt som främjar tillväxt, skyddar den finansiella stabiliteten och bidrar till en verklig ekonomisk och monetär union. Om de luckor som fortfarande finns kvar skulle täppas till skulle detta göra euroområdet ännu mer stabilt och motståndskraftigt, göra det lättare för euroområdets ekonomier att blomstra och stärka eurons internationella roll. Det är fortfarande mycket viktigt att bankunionen och kapitalmarknadsunionen fullbordas, samtidigt som ändringsavtalet avseende ESM-fördraget bör ratificeras utan onödigt dröjsmål. Detta kommer även att främja den gröna och den digitala omställningen, som kräver stora investeringar. Vid sitt toppmöte den 25 juni 2021 upprepade euroländerna sitt åtagande att fullborda bankunionen och uppmanade Eurogruppen (i inkluderande format) att utan dröjsmål och i samförstånd enas om en stegvis och tidsbunden arbetsplan för alla kvarstående delar. De efterlyste även ett snabbt genomförande av handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen i linje med prioriteringarna i rådets slutsatser av den 3 december 2020. Rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet av den 13 juli 2021, som efterlyser ett fullbordande av EMU och en förstärkning av eurons internationella roll, är fortfarande relevant.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS medlemsstaterna i euroområdet att var för sig, bland annat genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, och gemensamt inom Eurogruppen, vidta följande åtgärder under perioden 2022–2023:

1. Fortsätta att använda och samordna sin nationella finanspolitik för att effektivt stödja en hållbar och inkluderande återhämtning. Hålla fast vid en finanspolitisk inriktning i hela euroområdet under 2022 som inräknat nationella budgetar och finansieringen från faciliteten för återhämtning och resiliens är måttligt stödjande. Gradvis ställa om de offentligfinansiella åtgärderna till investeringar som främjar en hållbar och inkluderande återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen och i detta sammanhang lägga särskild vikt vid budgetåtgärdernas kvalitet. Se till att finanspolitiken snabbt kan anpassas om pandemiriskerna återigen skulle öka. Differentiera sin finanspolitik med hänsyn till hur långt de har kommit i sin återhämtning, den finanspolitiska hållbarheten och behovet av att minska ekonomiska, sociala och geografiska skillnader. Så snart det ekonomiska läget så tillåter bedriva en finanspolitik som syftar till att uppnå en betryggande offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, men samtidigt öka investeringarna.

2. Främja åtgärder mot aggressiv skatteplanering, skatteundandragande och skatteflykt för att säkerställa rättvisa och effektiva skattesystem. Arbeta för att begränsa skadlig skattekonkurrens, bland annat genom att genomföra den globala samförståndslösningen som syftar till att hantera utmaningar på skatteområdet som är en följd av ekonomins digitalisering och globalisering. Minska skattekillen på arbete och främja en övergång från skatt på arbete till skatter som är mindre snedvridande. Övergå från krisåtgärder till återhämtningsåtgärder på arbetsmarknaderna genom att säkerställa effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder: i) stödja övergångar på arbetsmarknaden, i synnerhet mot en grön och digital ekonomi, ii) kombinera åtgärder för att komma till rätta med kompetensbrist, stärka fortbildning och omskolning, skapa riktade anställningsincitament, och iii) öka de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet att hantera dålig matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. Stärka inkluderande system för god utbildning. Främja integrering av [...] unga, kvinnor **och sårbara grupper** på arbetsmarknaden, säkerställa tillfredsställande arbetsvillkor och angripa segmenteringen av arbetsmarknaden, utveckla och vid behov anpassa sociala trygghetssystem **och förbättra tillträdet för** att hantera utmaningarna **till följd av covid-19-krisen och de utmaningar som är kopplade till den gröna och den digitala omställningen**. Säkerställa att arbetsmarknadens parter verkligen är delaktiga i utformningen av politiken, samt stärka den sociala dialogen och **främja** kollektivförhandlingarna. Säkerställa utbyte av och konvergens mot god praxis när det gäller arbetsmarknads- och socialpolitik som gör ekonomin och samhället mer motståndskraftiga.

3. Övervaka effekterna av de politiska stödpaketen för företag, fokusera på ett mer riktat solvensstöd för livskraftiga företag som har drabbats av problem under pandemin och i större utsträckning använda egetkapitalliknande instrument. Vidta åtgärder för att öka insolvenssystemens förmåga att effektivt och utan onödigt dröjsmål hantera konkurser och omstrukturering av skuld, maximera bevarande av värde samt främja en effektiv fördelning av kapital och gränsöverskridande investeringar. Gå vidare med att fördjupa kapitalmarknadsunionen, bland annat genom att snabbt nå enighet om kommissionens lagstiftningsförslag om att stödja finansieringen av ekonomin och förbättra investeringsmöjligheterna för företag och enskilda samt avlägsna gränsöverskridande hinder för investeringar på den inre marknaden.
4. Fortsätta att stärka nationella institutionella strukturer och genomföra reformer för att hantera flaskhalsar för investering och omfördelning av kapital, samt säkerställa att unionens medel används effektivt och utan onödigt dröjsmål. Minska den administrativa bördan för företag och förbättra företagsklimatet. Öka den offentliga förvaltningens effektivitet och digitalisering. Förbättra förvaltningen av offentliga medel genom bland annat grön budgetering och effektiva system för hantering av offentliga investeringar, samt använda utgiftsöversyner för att förbättra de offentliga finansernas sammansättning, särskilt kvaliteten på offentliga investeringar, investeringar i människor och kompetens, samt för att i högre grad rikta in de offentliga utgifterna på återhämtnings- och resiliensbehov.
5. Säkerställa makrofinansiell stabilitet och upprätthålla kreditkanalerna till ekonomin, fortsätta att hantera nödlidande lån genom att bland annat övervaka tillgångskvalitet och i tid etablera proaktiva kontakter med gäldenärer som hamnat i trångmål (särskilt om de är livskraftiga) och vidareutveckla sekundärmarknader för nödlidande lån. Fortsätta arbetet med att fullborda bankunionen med hjälp av en stegvis och tidsbunden arbetsplan samt med att stärka eurons internationella roll. Fortsätta att stödja arbetet med att sondera möjligheterna att införa en digital euro.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande